

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθμ. 366/2014
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Τμήματος Ε'
Συνεδρίαση της 25^{ης} Νοεμβρίου 2014**

Σύνθεση:

- Προεδρεύων** : Ανδρέας Χαρλαύτης, ως αρχαιότερος Νομικός Σύμβουλος των παρισταμένων, μη υπάρχοντος Αντιπροέδρου.
- Μέλη** : Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Γεώργιος Ανδρέου, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Αδαμαντία Καπετανάκη, Νομικοί Σύμβουλοι
- Εισηγητής** : Κωνσταντίνος Κυριόπουλος, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.
- Αρ.Ερώτηματος** : Το υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΟΛ ΚΕΠ/Φ.4-42/17834/20.03.2013 έγγραφο της Διεύθυνσης Απλούστευσης Διαδικασιών και Παροχής Υπηρεσιών Δημοσίου, του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
- Περίληψη Ερωτήματος** : Ερωτάται αν υπό το συγκεκριμένο ιστορικό, είναι δυνατή η κατ' εξαίρεση σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου δεκαοκτάμηνης διάρκειας μεταξύ του Δήμου Καλαμπάκας και των Α.Μ. και Β.Κ. για Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) του Δήμου, μετά την έκδοση απόφασης του ΣΤΕ, ενώ ήδη έχουν προσληφθεί μόνιμοι υπάλληλοι για τη στελέχωση του εν λόγω Κ.Ε.Π.

Επί του ως άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ε' Τμήμα), γνωμοδότησε ως ακολούθως:

I. Στο υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΟΛ ΚΕΠ/Φ.4-42/17834/20.03.2013 ερώτημα του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Υ.Δ.Μ.&Η.Δ.) αναφέρεται ότι με την 4112/11.12.2003 πράξη του ο Δήμαρχος Βασιλικής του Νομού Τρικάλων ανακοίνωσε ότι θα προβεί στη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου με δύο (2) άτομα για τις ανάγκες του ΚΕΠ του Δήμου, δεκαοκτάμηνης διάρκειας, αρχομένης από τη λειτουργία του ΚΕΠ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν.2527/1997.

Με την υπ' αριθμ. 7/2004 απόφασή του Δημάρχου το έργο αυτό ανατέθηκε στις Μ. Ζ. και Α.Π., κατά παράλειψη των συνυποψηφίων τους Β.Κ. και Α.Μ., οι οποίες άσκησαν, κατά της εν λόγω απόφασης προσφυγές ενώπιον της Επιτροπής του άρθρου 18 του ν.2218/1994 της Περιφέρειας Θεσσαλίας, που έγιναν δεκτές.

Ακολούθως, κατά της απόφασης της Επιτροπής, οι αρχικώς επιλεγείσες Μ.Ζ. και Α.Π. και ο Δήμος Βασιλικής άσκησαν ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Λάρισας αιτήσεις ακυρώσεως, οι οποίες συνεκδικάστηκαν και έγιναν δεκτές ως βάσιμες. Στη συνέχεια οι Β.Κ. και Α.Μ. προσέβαλαν την απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Λάρισας στο Συμβούλιο της Επικρατείας, το οποίο εξέδωσε την 1665/2010 απόφαση, με την οποία έγινε δεκτή η έφεση, εξαφανίσθηκε η υπ' αριθμ.488/2005 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Λάρισας και απορρίφθηκαν οι συνεκδικασθείσες αιτήσεις ακυρώσεως.

Κατόπιν της απόφασης αυτής, οι Α.Μ. και Β.Κ. υπέβαλαν αίτηση προς τον Δήμο Καλαμπάκας, που έχει πλέον διαδεχθεί τον Δήμο Βασιλικής, με την οποία ζητούσαν να συμμορφωθεί ο Δήμος προς την ως άνω δικαστική απόφαση καθώς και να τους καταβάλει μέρος της δικαστικής δαπάνης.

Ο Δήμος Καλαμπάκας, κατόπιν της υπ' αριθμ.52/2012 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του, απέστειλε έγγραφο προς την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας, προκειμένου να εξεταστεί αν είναι δυνατή η κατ' εξαίρεση ή κατά οποιοδήποτε άλλο τρόπο πρόσληψη των Α.Μ.

και Β.Κ., εκείθεν ο σχετικός φάκελος διαβιβάστηκε στη Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας των ΟΤΑ και κατόπιν στην ερωτώσα Υπηρεσία.

Περαιτέρω, το ΚΕΠ με κωδικό 795 του Δήμου Καλαμπάκας (πρώην Δήμου Βασιλικής) ιδρύθηκε με την αριθμ. ΔΙΣΚΠΟ/Φ1/24712 (16.12.2003) Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (ΦΕΚ 1872/Β'/ 2003), με την οποία ορίζεται, ως ημερομηνία έναρξης λειτουργίας, η 19.12.2003, κατ' εφαρμογή δε των διατάξεων της παρ.3 του άρθρου 24 του ν.3200/2003 (ΦΕΚ Α' 281/9.12.2003) για τη στελέχωση του εν λόγω ΚΕΠ έχουν συσταθεί δύο θέσεις μόνιμου προσωπικού του κλάδου Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών, οι οποίες έχουν πληρωθεί με δύο (2) μονίμους υπαλλήλους του κλάδου αυτού κατόπιν της αριθμ. 7Κ/2006 προκήρυξης του ΑΣΕΠ.

Επίσης, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της περ. β' παρ.1 του άρθρου 10 του ν.3812/2009, στα ΚΕΠ, στα οποία έχουν συσταθεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία μόνιμες θέσεις του κλάδου Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών, δεν είναι επιτρεπτή η κατάρτιση συμβάσεων μίσθωσης έργου (σχετικές οι εγκύκλιοι της υπηρεσίας μας ΔΟΛΚΕΠ/Φ.4/11/1379/20-1-2010, ΔΟΛΚΕΠ/Φ4-18/1969/28.1.2010) ενώ με την υπ'αριθμ. ΔΟΛΚΕΠ/Φ4/32/4874/4.3.2010 (ΦΕΚ Β' 247/ 9.3.2010) απόφαση, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης της παρ.1 του άρθρου 14 του ίδιου νόμου, η οποία εκδόθηκε από την ερωτώσα υπηρεσία μας κατόπιν πρότασης του ΑΣΕΠ, ορίστηκε, ως μεταγενέστερη ημερομηνία έναρξης ισχύος της περ.β' παρ.1 του άρθρου 10 του ανωτέρω νόμου για τα ΚΕΠ η 31.12.2011.

Μετά τα ανωτέρω, η ερωτώσα υπηρεσία ζητεί να εξετασθεί η δυνατότητα, κατ' εξαίρεση ή κατά οποιοδήποτε άλλο τρόπο, πρόσληψης των κκ Β. Κ. και Α.Μ. από τον Δήμο Καλαμπάκας.

ΙΙ.Α. Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 11 του άρθρου 31 του ν.3013/2002 (ΦΕΚ Α' 102), όπως η παρ.11 ισχύει μετά την προσθήκη εδαφίου, από τότε που ίσχυσε, με την παρ.1 του άρθρου 15 του ν.3260/2004 (ΦΕΚ Α' 151) ορίζεται ότι: «1. Στις Περιφέρειες, τις Ενιαίες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, τους Δήμους και τις

Κοινότητες συνιστώνται Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών. Αποστολή των Κέντρων αυτών είναι η παροχή διοικητικών πληροφοριών και η διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών από την υποβολή της αίτησης μέχρι την έκδοση της τελικής πράξης σε συνεργασία με τις καθ' ύλην δημόσιες υπηρεσίες...11...Για τις ανάγκες λειτουργίας των Κ.Ε.Π. επιτρέπεται η απασχόληση φυσικών προσώπων με συμβάσεις μίσθωσης έργου. Για τις συμβάσεις αυτές ισχύουν οι κείμενες διατάξεις, χωρίς να απαιτούνται οι προϋποθέσεις της Π.Υ.Σ. 55/1998...».

Με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν.2527/1997 (ΦΕΚ Α'206), όπως η παρ.2 αυτού προστέθηκε με την παρ.1 του άρθρου 10 του ν.3812/2009 (ΦΕΚ Α' 234), αντικαταστάθηκε με την παρ.4 του άρθρου 40 του ν.4024/2011 (ΦΕΚ Α' 226) και τροποποιήθηκε με την παρ.31 του άρθρου ένατου του ν.4057/2012 (ΦΕΚ Α' 54), ορίζεται ότι: «1. Για τη σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου από υπηρεσίες και νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα, με φυσικά πρόσωπα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 681κ.ε. του Αστικού Κώδικα ή με άλλες ειδικές διατάξεις, απαιτείται η προηγούμενη έκδοση κοινής απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, με την οποία καθορίζεται ο αριθμός των προσώπων που θα απασχοληθούν, το συγκεκριμένο έργο που θα εκτελέσουν, το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ολική ή τμηματική παράδοση του έργου, το συνολικό ποσό της αμοιβής του αναδόχου, ο τόπος εκτέλεσης του έργου, καθώς και ότι το έργο δεν ανάγεται στον κύκλο των συνήθων καθηκόντων των υπαλλήλων του οικείου φορέα και αιτιολογία για τους λόγους που δεν μπορεί να εκτελεστεί από υπαλλήλους του... Με τη σύμβαση μίσθωσης έργου καθορίζονται οι τυχόν αναγκαίοι όροι και κάθε λεπτομέρεια, σχετικώς με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του αναδόχου. Σύμβαση μίσθωσης έργου που καλύπτει πάγιες και διαρκείς ανάγκες είναι αυτοδικαίως και καθ' ολοκληρίαν άκυρη. 2. Δεν επιτρέπεται η σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου: α)...β) εφόσον από τις διατάξεις του οικείου οργανισμού ή κανονισμού ή οργανισμού εσωτερικής υπηρεσίας των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού προβλέπονται οργανικές θέσεις ειδικότητας αντίστοιχης με αυτές για τις οποίες προτείνεται η κατάρτιση σύμβασης μίσθωσης έργου με

φυσικά πρόσωπα. Συμβάσεις μίσθωσης έργου βάσει αιτημάτων των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, για τα οποία έχει δοθεί έγκριση από την Τετραμελή Επιτροπή του άρθρου 2 της ΠΥΣ 33/2006 έως 31.12.2011, μπορούν να συναφθούν έως 31.12.2012 και εν συνεχεία να υλοποιηθούν. Ειδικά για τους Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, η ισχύς της παρούσας παραγράφου άρχεται την 1η Ιανουαρίου 2012. 3. Η επιλογή των προσώπων που θα εκτελέσουν το έργο με αντίστοιχη σύμβαση γίνεται από την οικεία υπηρεσία ή τον φορέα με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων που ορίζουν τα κριτήρια επιλογής του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του άρθρου 21 του ν.2190/1994, όπως ισχύουν.».

Επίσης, με τη διάταξη της παρ.3 του άρθρου 24 του ν.3200/2003 (ΦΕΚ Α' 281), όπως το προτελευταίο εδάφιο αυτής αντικαταστάθηκε με την παρ.9 του άρθρου 16 του ν.3345/2005 (ΦΕΚ Α' 138) ορίζεται ότι: «3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και μετά από γνώμη του οικείου φορέα, συνιστώνται στους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού θέσεις μόνιμου προσωπικού κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ, κλάδου Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών για τις ανάγκες λειτουργίας των Κ.Ε.Π. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται και οι ειδικότητες του κλάδου αυτού. Προσόντα διορισμού σε θέσεις του παραπάνω κλάδου ορίζονται τα προβλεπόμενα από το Π.Δ. 50/2001 αντιστοιχών ειδικοτήτων. Επιπλέον, απαιτείται εμπειρία σε θέματα σχετικά με τη λειτουργία των Κ.Ε.Π., η διάρκεια της οποίας καθορίζεται με την οικεία προκήρυξη, καθώς και γνώση χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή. Ως χρόνος εμπειρίας σε θέματα λειτουργίας Κ.Ε.Π. λογίζεται και ο χρόνος απασχόλησης με οποιαδήποτε σχέση στα Γραφεία του Πολίτη που λειτουργούν στους Ο.Τ.Α. στο πλαίσιο του προγράμματος ΑΣΤΕΡΙΑΣ. Σε περίπτωση έλλειψης υποψηφίων με εμπειρία σε θέματα σχετικά με τη λειτουργία των Κ.Ε.Π. είναι δυνατός ο διορισμός υποψηφίων χωρίς εμπειρία. Η προκήρυξη και επιλογή του εν λόγω προσωπικού γίνεται από το ΑΣΕΠ κατόπιν σχετικού αιτήματος του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Σε περίπτωση κάλυψης των θέσεων της παραγράφου αυτής

δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 31 του ν.3013/2002».

Ακόμη, με τη διάταξη της παρ.1 του άρθρου 2 της Πράξεως Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) της 31.12.2012 (ΦΕΚ Α' 256), η οποία κυρώθηκε με τις διατάξεις του άρθρου πρώτου του ν.4147/2013 (ΦΕΚ Α' 98) ορίζεται ότι: «1. Αναστέλλεται η ισχύς της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν.2527/1997, που προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 10 του ν.3812/2009, για όσο χρόνο ισχύει ο περιορισμός των ετήσιων προσλήψεων και διορισμών του μονίμου προσωπικού και του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στους φορείς της παρ.1 του άρθρου 14 του ν.2190/1994, όπως τροποποιήθηκε με την παρ.1 του άρθρου 1 του ν. 3812/2009. Σε κάθε περίπτωση, κατά την εφαρμογή των ανωτέρω δεν αυξάνεται ο μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός ατόμων που θα προσληφθούν με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ή με σύμβαση έργου όπως καθορίζεται με την διαδικασία της 6/5.5.2009 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου (Α' 70) και ισχύει κατ' έτος».

Β. Στο άρθρο 47 του ν.2218/1994(ΦΕΚ Α' 90) ορίζεται ότι: «1...2. Κάθε δημότης και ο οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσφύγει στην επιτροπή του άρθρου 18 και να προσβάλει τις πράξεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων και λοιπών συλλογικών οργάνων των Ο.Τ.Α. και των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου, για παράβαση νόμου, μέσα σε δέκα (10) ημέρες, αφότου οι πράξεις αυτές δημοσιεύθηκαν. Στην ίδια επιτροπή προσβάλλονται και οι πράξεις των δημάρχων, προέδρων κοινοτήτων και των μονομελών οργάνων των ΝΠΔΔ των δήμων και των κοινοτήτων για παράβαση νόμου μέσα σε δέκα (10) ημέρες αφότου οι πράξεις αυτές δημοσιεύθηκαν ή εάν δεν δημοσιεύονται, από την κοινοποίησή τους ή διαφορετικά αφότου έλαβε γνώση ο δημότης ή οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον. 3. Η επιτροπή με αιτιολογημένη απόφασή της ακυρώνει για παράβαση νόμου πράξη του πρώτου εδαφίου της παρ.2 μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από τη λήψη της πράξης μαζί με τα έγγραφα που προβλέπει η νομοθεσία για την έκδοσή της... Μέσα στην ίδια προθεσμία η

επιτροπή αποφασίζει για τις προσφυγές του δεύτερου εδαφίου της παρ.2, ακυρώνοντας τη σχετική πράξη ή αποφαινόμενη ότι νόμιμα εκδόθηκε...».

Γ. Επίσης, στην παρ.5 του άρθρου 95 του Συντάγματος ορίζεται ότι: *«5. Η διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται προς τις δικαστικές αποφάσεις. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής γεννά ευθύνη για κάθε αρμόδιο όργανο, όπως νόμος ορίζει. Νόμος ορίζει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της διοίκησης».*

Ακόμη, στην παρ.4 του άρθρου 50 του π.δ. 18/1989 (ΦΕΚ Α' 8) ορίζεται ότι: *«4. Οι διοικητικές αρχές, σε εκτέλεση της υποχρέωσής τους κατά το άρθρο 95 παρ.5 του Συντάγματος, πρέπει να συμμορφώνονται ανάλογα με κάθε περίπτωση, με θετική ενέργεια προς το περιεχόμενο της απόφασης του Συμβουλίου ή να απέχουν από κάθε ενέργεια που είναι αντίθετη προς όσα κρίθηκαν από αυτό. Ο παραβάτης εκτός από τη δίωξη κατά το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα, υπέχει και προσωπική ευθύνη για αποζημίωση».*

Περαιτέρω, στο άρθρο 1 του ν.3068/2002 (ΦΕΚ Α' 274) ορίζεται ότι: *« Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων. Δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου είναι όλες οι αποφάσεις των διοικητικών, πολιτικών, ποινικών και ειδικών δικαστηρίων που παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης ή είναι εκτελεστές κατά τις οικείες δικονομικές διατάξεις και τους όρους που κάθε απόφαση τάσσει...».*

III. Στη συζήτηση ενώπιον του Τμήματος έγιναν ομόφωνα δεκτά τα εξής:

1. Με τις διατάξεις του άρθρου 31 του ν.3013/2002 (ΦΕΚ Α' 102) συνεστήθησαν τα Κ.Ε.Π., μεταξύ άλλων περιπτώσεων, και στους Δήμους της χώρας, με αποστολή την παροχή διοικητικών πληροφοριών και τη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών από την υποβολή της αίτησης μέχρι την έκδοση της τελικής πράξης σε συνεργασία με τις καθ' ύλην αρμόδιες

υπηρεσίες. Προβλέφθηκε δε ότι για τις ανάγκες λειτουργίας των Κ.Ε.Π. επιτρέπεται η απασχόληση φυσικών προσώπων με συμβάσεις μίσθωσης έργου. Επίσης, οριζόταν ότι για τις συμβάσεις αυτές ισχύουν οι κείμενες διατάξεις χωρίς να απαιτούνται οι προϋποθέσεις της Π.Υ.Σ. 55/1998.

Η σύναψη των συμβάσεων αυτών γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν.2527/1997, στην παράγραφο 1 του οποίου περιγράφεται το αναγκαίο περιεχόμενο της κοινής υπουργικής απόφασης, προκειμένου δε περί Ο.Τ.Α., της απόφασης του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, που εκδίδεται πριν από τη σύναψη των συμβάσεων μίσθωσης έργου. Σκοπός της ρυθμίσεως αυτής, ενόψει και των διατάξεων του άρθρου 103 του Συντάγματος, που καθιερώνουν τον κανόνα της στελέχωσης των υπηρεσιών του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και των ν.π.δ.δ. με μονίμους υπαλλήλους, ήταν να αποτρέψει την καταστρατήγηση και ανατροπή του συνταγματικού αυτού κανόνα και του σε συμφωνία με αυτόν, θεσπισθέντος συστήματος πρόσληψης υπαλλήλων, με τη μέθοδο συνάψεως συμβάσεων μισθώσεως έργου, όταν αυτές στην πραγματικότητα υποκρύπτουν πρόσληψη προσωπικού και όχι γνήσια ανάθεση έργου (Ελ. Συν. 26/2011, 192/2011, Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 334/2009, 178/2006, 236/2006, 304/2006 κ.α.).

Με τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 6 του ν.2527/1997, όπως προστέθηκε με την παρ.1 του άρθρου 10 του ν.3812/2009, αντικαταστάθηκε με την παρ.4 του άρθρου 40 του ν.4024/2011 και τροποποιήθηκε με την παρ.31 του άρθρου ένατου του ν.4057/2012, προβλέφθηκαν αρνητικές προϋποθέσεις για τη σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου, μεταξύ δε αυτών, προβλέφθηκε ότι δεν επιτρέπεται η σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου εφόσον από τις διατάξεις του οικείου οργανισμού ή κανονισμού ή οργανισμού εσωτερικής υπηρεσίας των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού προβλέπονται οργανικές θέσεις ειδικότητας αντίστοιχης με αυτές για τις οποίες προτείνεται η κατάρτιση σύμβασης μίσθωσης έργου με φυσικά πρόσωπα.

2. Με τη διάταξη της παρ.3 του άρθρου 24 του ν.3200/2003 προβλέφθηκε η δυνατότητα σύστασης στους Ο.Τ.Α. θέσεων μονίμου προσωπικού κατηγοριών Π.Ε., Τ.Ε. και Δ.Ε. κλάδου Διεκπεραίωσης Πολιτών

για τις ανάγκες λειτουργίας των Κ.Ε.Π. με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών (ήδη Οικονομικών) και Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (ήδη Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης) και μετά από γνώμη του οικείου φορέα. Στην ίδια διάταξη καθορίζονται τα προσόντα διορισμού στις θέσεις του κλάδου αυτού, ορίζεται δε ρητά ότι σε περίπτωση κάλυψης των θέσεων μονίμου προσωπικού του κλάδου διεκπεραίωσης πολιτών της παραγράφου αυτής δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 31 του ν.3013/2002. Επίσης, με τη διάταξη της παρ.9 του άρθρου 16 του ν.3345/2005 (ΦΕΚ Α' 138/16.6.2005) προβλέφθηκε ότι η προκήρυξη αλλά και η επιλογή του προσωπικού του ως άνω κλάδου για τις ανάγκες λειτουργίας των Κ.Ε.Π. γίνεται από το ΑΣΕΠ κατόπιν αιτήματος του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

3. Από το συνδυασμό των άρθρων 95 παρ.5 του Συντάγματος, 50 παρ.4 του π.δ.18/1989, 1 και 4 παρ.1 του ν.702/1977 και 1 του ν.3068/2002 προκύπτει ότι η Διοίκηση μετά την έκδοση ακυρωτικής αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Διοικητικού Εφετείου επί αιτήσεως ακυρώσεως, υποχρεούται να συμμορφωθεί προς αυτήν και μάλιστα όχι μόνο να θεωρήσει ανίσχυρη και μη υφιστάμενη στο νομικό κόσμο την ακυρωθείσα διοικητική πράξη, αλλά να προβεί σε θετικές ενέργειες για την αναμόρφωση της νομικής καταστάσεως που προέκυψε, αμέσως ή εμμέσως από την ακυρωθείσα πράξη, ανακαλούσα ή τροποποιούσα τις σχετικώς, στο μεταξύ, εκδοθείσες πράξεις ή εκδίδουσα άλλες με αναδρομική ισχύ, για να αποκαταστήσει τα πράγματα στη θέση που θα ευρίσκοντο αν από την αρχή δεν είχε εκδοθεί η ακυρωθείσα πράξη. Το ειδικότερο περιεχόμενο και η έκταση των υποχρεώσεων της διοίκησης προσδιορίζονται από το αντικείμενο της απαγγελλόμενης ακυρώσεως, δηλαδή από το είδος και τη φύση της ακυρούμενης πράξης, καθώς και από την κρίση ή τις κρίσεις πάνω στα ζητήματα που εξέτασε και για τα οποία αποφάνθηκε το δικαστήριο στο αιτιολογικό της αποφάσεώς του δημιουργώντας δεδουλευμένο ως προς αυτά

στη συγκεκριμένη περίπτωση (Α.Π.957/2013, ΣΤΕ 1227/2014, 3043/2013,3606/2012, 100/2011 κ.α.).

4. Από τα στοιχεία του φακέλου του ερωτήματος προκύπτουν τα ακόλουθα: Ο Δήμαρχος Βασιλικής του Νομού Τρικάλων με την υπ' αριθμ. 4112/11.12.2003 πράξη του ανακοίνωσε ότι θα προβεί στη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου με δύο άτομα, πτυχιούχους Πανεπιστημιακής ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, διάρκειας δεκαοκτώ (18) μηνών, αρχομένων από τη λειτουργία του οικείου Κ.Ε.Π., για τις ανάγκες αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν.2527/1997. Η διαδικασία επιλογής γινόταν με ευθύνη του Δημάρχου, μεταξύ των υποψηφίων που πληρούσαν τις τυπικές προϋποθέσεις της κατοχής πτυχίου Πανεπιστημιακής ή Τεχνολογικής εκπαίδευσης και άριστης γνώσης χρήσης ηλεκτρονικού υπολογιστή, ενώ η τυχόν ύπαρξη σχετικής εμπειρίας έπρεπε να συνεκτιμηθεί.

Μεταξύ των αιτούντων ήταν και οι Α.Μ. και Β.Κ., πτυχιούχοι Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, οι οποίες επικαλούνταν και την εμπειρία που διέθεταν από την εργασία τους στο Κ.Ε.Π. της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Τρικάλων. Με την υπ' αριθμ. 7/2004 (α.π.431/9.2.2004) απόφασή του ο ίδιος Δήμαρχος ανέθεσε το ως άνω έργο στις Μ.Ζ. και Α.Π., που διέθεταν τις ως άνω τυπικές προϋποθέσεις. Οι Α.Μ. και Β.Κ. άσκησαν προσφυγές κατά της απόφασης αυτής ενώπιον της Επιτροπής του άρθρου 18 του ν.2218/1994 της Περιφέρειας Θεσσαλίας (Ν. Λάρισας), οι οποίες έγιναν δεκτές με την υπ' αριθμ. 64,65,66 και 70/2004 απόφασή της.

Συγκεκριμένα, η ως άνω Επιτροπή, ασκώντας έλεγχο νομιμότητας επί της υπ' αριθμ. 7/2004 απόφασης του Δημάρχου Βασιλικής, με την εν λόγω απόφασή της δέχθηκε ότι οι προσφυγές των Α.Μ. και Β.Κ. ήταν βάσιμες διότι ο Δήμαρχος κατά τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων δεν συνεκτίμησε τη σχετική εμπειρία που διέθεταν οι προσφεύγουσες λόγω της απασχόλησής τους στο Κ.Ε.Π. της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Τρικάλων, και κατά τούτο έκανε κακή χρήση της διακριτικής ευχέρειας που είχε κατά τη διαδικασία επιλογής (σχετική η υπ' αριθμ. 12700/2.7.2002 εγκύκλιος του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης). Για τους λόγους αυτούς, αποφασίσθηκε η ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης ως μη νόμιμης,

προκειμένου με νέα απόφαση του Δημάρχου να ανατεθεί το έργο στις προσφεύγουσες, ως υπερτερούσες των επιλογισμών.

Κατά της απόφασης αυτής της Επιτροπής του άρθρου 18 ν.2218/1994 οι αρχικώς επιλεγείσες και ο Δήμος Βασιλικής άσκησαν αιτήσεις αναστολής και αιτήσεις ακυρώσεως ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Λάρισας και επέτυχαν την έκδοση προσωρινής διαταγής. Ενώ οι αιτήσεις αναστολής απορρίφθηκαν, οι αιτήσεις ακυρώσεως, οι οποίες συνεκδικάσθηκαν, έγιναν δεκτές με την υπ'αριθμ. 488/2005 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Λάρισας και ακυρώθηκε η ως άνω απόφαση της Επιτροπής του άρθρου 18 ν.2218/1994.

Κατά της απόφασης αυτής του Διοικητικού Εφετείου Λάρισας οι Α.Μ. και Β.Κ. άσκησαν έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας επί της οποίας εκδόθηκε η υπ'αριθμ.1665/2010 απόφαση του Σ.τ.Ε., που έκανε δεκτή την έφεση και εξαφάνισε την εκκαλουμένη απόφαση. Το Δικαστήριο ήχθη στην κρίση του αυτή διότι δέχθηκε ότι το Διοικητικό Εφετείο εσφαλμένως θεώρησε ότι η αχθείσα ενώπιόν του διαφορά ήταν διοικητική, ενώ από την προσβληθείσα πράξη της Επιτροπής δημιουργήθηκε διαφορά ιδιωτικού δικαίου για την επίλυση της οποίας αρμόδια είναι τα πολιτικά δικαστήρια. Και τούτο διότι η επιλογή των ενδιαφερομένων για την ανάθεση του έργου γίνεται από το αρμόδιο όργανο, και προκειμένου περί δήμων, από τον δήμαρχο, χωρίς να προβλέπεται από το νόμο συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής. Επομένως, η αναφεύμενη από την πράξη αναθέσεως του έργου διαφορά έχει το χαρακτήρα διαφοράς ιδιωτικού δικαίου για την εκδίκαση της οποίας έχουν δικαιοδοσία τα πολιτικά δικαστήρια (Ad hoc ΣτΕ 2701/2008), το αυτό δε ισχύει και για την απόφαση της Επιτροπής του άρθρου 18 ν.2218/1994, διότι και η πράξη αυτή, με την οποία ασκείται έλεγχος νομιμότητας επί μη εκτελεστής διοικητικής πράξης, στερείται εκτελεστού χαρακτήρα.

Μετά την έκδοση της ως άνω απόφασης του ΣτΕ οι Α.Μ. και Β.Κ., υπέβαλαν προς το Δήμο Καλαμπάκας, που προήλθε από τη συνένωση του Δήμου Βασιλικής με άλλους όμορους Δήμους, κατά τις διατάξεις του ν.3852/2010 και υποκαταστάθηκε στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του Δήμου Βασιλικής, με αποτέλεσμα το ως άνω Κ.Ε.Π. του τ.Δήμου Βασιλικής να περιέλθει στο Δήμο Καλαμπάκας με έδρα την Δημοτική Ενότητα Βασιλικής,

την από 14.9.2011 αίτηση, η οποία επιγράφεται ως αίτηση συμμόρφωσης προς την υπ'αριθμ.1665/2010 απόφαση του ΣΤΕ, με αίτημα, μεταξύ άλλων, να προσληφθούν σε Κ.Ε.Π. του Δήμου Καλαμπάκας.

Κατά το χρονικό διάστημα της ως άνω εκκρεμοδικίας, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ.3 του άρθρου 24 του ν.3200/2003 συστάθηκαν δύο θέσεις μονίμου προσωπικού του κλάδου Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών για τη στελέχωση του Κ.Ε.Π. του Δήμου Βασιλικής, και οι οποίες έχουν πληρωθεί κατόπιν της υπ'αριθμ.7Κ/2006 προκήρυξης του ΑΣΕΠ.

5. Από το συνδυασμό των προπαρατεθεισών διατάξεων και την υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών σε αυτές προκύπτουν τα ακόλουθα:

Οι συμβάσεις μίσθωσης έργου, στη σύναψη των οποίων ανήγγειλε ότι θα προβεί ο Δήμαρχος Βασιλικής Νομού Τρικάλων, βάσει των διατάξεων της παρ.11 του άρθρου 31 του ν.3013/2002 και του άρθρου 6 του ν.2527/1997, για την κάλυψη των αναγκών λειτουργίας του Κ.Ε.Π. του ως άνω Δήμου (ήδη Δήμου Καλαμπάκας) κατά το πιλοτικό στάδιο λειτουργίας του, αφορούσαν εκτέλεση έργου εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, ήτοι για διάστημα δέκα οκτώ μηνών, αρχομένου από την έναρξη λειτουργίας του Κ.Ε.Π.

Η υπ'αριθμ. 7/2004 (αρ.πρωτ.431/09.02.2004) πράξη ανάθεσης του έργου στις Μ.Ζ. και Α.Π. δεν αποτελούσε εκτελεστή διοικητική πράξη, δεδομένου ότι δεν τηρήθηκε κατά την έκδοσή της ειδική διοικητική διαδικασία, όπως έγινε δεκτό με την υπ'αριθμ.1665/2010 απόφαση του ΣΤΕ. Ομοίως και η υπ'αριθμ. 64,65,66 και 70/20.02.2004 απόφαση της Επιτροπής του άρθρου 18 του ν.2218/1994, που εκδόθηκε, κατόπιν ασκήσεως προσφυγών κατά της ως άνω απόφασης του Δημάρχου Βασιλικής, κατ' ενάσκηση ελέγχου νομιμότητας επί της ως άνω μη εκτελεστής διοικητικής πράξης, στερείται εκτελεστού χαρακτήρα (ΣΤΕ 2701/2008,1665/2010).

Περαιτέρω, το ΣΤΕ, με την υπ'αριθμ.1665/2010 απόφασή του δέχθηκε ότι δεδομένου ότι η αναφερόμενη από την πράξη αναθέσεως του έργου διαφορά έχει το χαρακτήρα διαφοράς του ιδιωτικού δικαίου και δεν αποτελεί διοικητική διαφορά, η δε απόφαση της Επιτροπής του άρθρου 18 του ν.2218/1994 στερείται εκτελεστού χαρακτήρα, εσφαλμένως το Διοικητικό

Εφετείο Λάρισας με την υπ' αριθμ.488/2005 απόφασή του θεώρησε ότι η αχθείσα ενώπιόν του διαφορά ήταν διοικητική και αφού εξαφάνισε για το λόγο αυτό την εκκαλουμένη απόφαση, προχώρησε στην συνεκδίκαση των αιτήσεων ακυρώσεως και έκρινε ότι αυτές πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτες λόγω ελλείψεως δικαιοδοσίας

Από τα προπαρατεθέντα προκύπτει ότι, με την υπ' αριθμ.1665/2010 απόφαση του ΣΤΕ δεν επήλθε ακύρωση εκτελεστής διοικητικής πράξης, έτσι ώστε να ανακύπτει θέμα συμμόρφωσης της Διοίκησης προς το ακυρωτικό αποτέλεσμα δικαστικής απόφασης, απλώς, με αυτήν κρίθηκε ότι η διαφορά που ανέκυψε από την απόφαση του Δημάρχου Βασιλικής, περί ανάθεσης του έργου της κάλυψης των αναγκών λειτουργίας του Κ.Ε.Π. του Δήμου για δεκαοκτώ μήνες, δεν συνιστά διοικητική διαφορά αλλά διαφορά του ιδιωτικού δικαίου, δικαιοδοσία για την οποία έχουν τα πολιτικά και όχι τα διοικητικά δικαστήρια.

Βεβαίως, μετά την έκδοση της ως άνω αποφάσεως του ΣΤΕ, με την οποία εξαφανίσθηκε η υπ' αριθμ.488/2005 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Λάρισας και απορρίφθηκαν ως απαράδεκτες οι αιτήσεις ακυρώσεως που είχαν ασκήσει ο Δήμος Βασιλικής και οι Μ.Ζ. και Α.Π. κατά της υπ' αριθμ. 64,65,66 και 70 απόφασης της Επιτροπής του άρθρου 18 ν.2218/1994, αναβίωσε η απόφαση αυτή της Επιτροπής του άρθρου 18 ν.2218/1994. Λόγω όμως του γεγονότος ότι οι ως άνω συμβάσεις έργου για την κάλυψη των αναγκών λειτουργίας του Κ.Ε.Π. του τ. Δήμου Βασιλικής, κατά το πρώτο διάστημα της πιλοτικής του λειτουργίας, αφορούσαν συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, ήτοι διάστημα δεκαοκτώ μηνών από την έναρξη λειτουργίας του Κ.Ε.Π., ο δε χρόνος ολοκλήρωσης του έργου έχει παρέλθει προ πολλών ετών, από του χρόνου έκδοσης της εν λόγω απόφασης του ΣΤΕ και της υποβολής της από 14.9.2011 αίτησης των Α.Μ. και Β.Κ., περί πρόσληψής τους σε Κ.Ε.Π. του Δήμου Καλαμπάκας, δεν υφίσταται πλέον δυνατότητα συμμόρφωσης του Δήμου Καλαμπάκας προς την προαναφερθείσα απόφαση της Επιτροπής του άρθρου 18 ν.2218/1994 και ανάθεσης της εκτέλεσης του ως άνω έργου στις Α.Μ. και Β.Κ.

Άλλωστε, για την εξυπηρέτηση των παγίων αναγκών λειτουργίας του Κ.Ε.Π. του τ.Δήμου Βασιλικής, το οποίο έχει πλέον περιέλθει στο Δήμο Καλαμπάκας, έχουν συσταθεί, κατ' εφαρμογή της διάταξης της παρ.3 του άρθρου 24 του ν.3200/2003, δύο θέσεις μονίμου προσωπικού του κλάδου Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών, οι οποίες έχουν ήδη πληρωθεί με δύο μονίμους υπαλλήλους του κλάδου αυτού, κατόπιν της υπ' αριθμ.7Κ/2006 προκήρυξης του ΑΣΕΠ.

Σύμφωνα δε, με τη διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παρ.3 του άρθρου 24 του ν.3200/2003, σε περίπτωση κάλυψης των θέσεων της παραγράφου αυτής, δηλ. της κάλυψης θέσεων μονίμου προσωπικού κλάδου Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών για τις ανάγκες των Κ.Ε.Π., δεν εφαρμόζονται, μεταξύ άλλων, οι διατάξεις της παραγράφου 11 του άρθρου 31 του ν.3013/2002. Στην τελευταία αυτή διάταξη αναφέρονται κατηγορίες προσωπικού που μπορεί να απασχοληθεί για την κάλυψη των αναγκών λειτουργίας των Κ.Ε.Π., μεταξύ δε αυτών περιλαμβάνεται και η δυνατότητα απασχόλησης φυσικών προσώπων με συμβάσεις μίσθωσης έργου, όπως στην προκειμένη περίπτωση. Συνεπώς, κατά την προαναφερθείσα διάταξη, σε περίπτωση που συσταθούν θέσεις μονίμου προσωπικού κλάδου Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών για την ανάγκη εξυπηρέτησης Κ.Ε.Π. Ο.Τ.Α. α' βαθμού και οι θέσεις αυτές καλυφθούν, δεν είναι πλέον δυνατή η απασχόληση άλλων προσώπων με συμβάσεις μίσθωσης έργου για τις ανάγκες λειτουργίας του Κ.Ε.Π. αυτού.

Και ναι μεν το εδάφιο που αφορά τη δυνατότητα απασχόλησης προσώπων με συμβάσεις μίσθωσης έργου για τις ανάγκες λειτουργίας των Κ.Ε.Π. προστέθηκε στην παρ.11 του άρθρου 31 του ν.3013/2002 με την παρ.1 του άρθρου 15 του ν.3260/2004, ήτοι μετά την ισχύ της διάταξης της παρ.3 του άρθρου 24 του ν.3200/2003, πλην όμως προβλέφθηκε ρητά ότι το προστεθέν εδάφιο στην παρ.11 του άρθρου 31 του ν.3013/2002, ισχύει από τότε που ίσχυσε η αρχική διάταξη της παρ.11 του άρθρου 31. Συνεπώς και εξ αυτού του λόγου, μετά την σύσταση στο Κ.Ε.Π. του πρώην Δήμου Βασιλικής και ήδη Δήμου Καλαμπάκας δύο θέσεων μονίμου προσωπικού του κλάδου Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών και την κάλυψη των θέσεων αυτών δεν

είναι πλέον δυνατή, κατά τα προπαρατεθέντα, η απασχόληση των Α.Μ. και Β.Κ. με συμβάσεις μισθώσεως έργου για τις ανάγκες λειτουργίας του εν λόγω Κ.Ε.Π.

Ακόμη, δε και αν γινόταν δεκτό ότι μετά την αναβίωση της ισχύος της ως άνω απόφασης της Επιτροπής του άρθρου 18 του ν.2218/1994, και λόγω της διαδοχής του Δήμου Βασιλικής, μαζί με άλλους Δήμους, από τον Δήμο Καλαμπάκας, ότι θα έπρεπε να εξετασθεί η δυνατότητα σύναψης σύμβασης μίσθωσης έργου με τις Α.Μ. και Β.Κ. για την εξυπηρέτηση των αναγκών κάποιου από τα υπόλοιπα, επτά, Κ.Ε.Π. του Δήμου Καλαμπάκας, όπως προκύπτει και από τη διατύπωση του αιτήματος των Α.Μ. και Β.Κ., δεν διαφέρει η απάντηση, διότι όπως προκύπτει και από το υπ'αριθμ. Φ.2/63/20.11.2014 έγγραφο της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπ. Δ.Μ.& Η.Δ. σε όλα αυτά τα Κ.Ε.Π. έχουν συσταθεί μόνιμες οργανικές θέσεις κλάδου Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών, οι οποίες έχουν πληρωθεί.

Επίσης, με τη διάταξη της περ. β' της παρ.2 του άρθρου 6 του ν.2527/1997, όπως αυτή προστέθηκε με την παρ.1 του άρθρου 10 του ν.3812/2009, προβλέφθηκε ότι δεν επιτρέπεται σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου όταν από τον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού προβλέπονται οργανικές θέσεις αντίστοιχης ειδικότητας με αυτές για τις οποίες προτείνεται η κατάρτιση σύμβασης μίσθωσης έργου με φυσικά πρόσωπα. Και ναι μεν η ισχύς της ως άνω διατάξεως έχει ανασταλεί με τη διάταξη της παρ.1 του άρθρου 2 της Π.Ν.Π. της 31.12.2012, ανεξαρτήτως όμως της αναστολής ισχύος της διάταξης αυτής, η πρόβλεψη οργανικών θέσεων αντίστοιχης ειδικότητας στον οικείο οργανισμό αποδεικνύει ότι η πλήρωση των θέσεων αυτών αποσκοπεί στην κάλυψη παγίων και διαρκών αναγκών, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή πλέον η σύναψη συμβάσεων μισθώσεως έργου, κατ' άρθρο 6 του ν.2527/1997, καθόσον οι ανάγκες αυτές έχουν πάγιο και διαρκή χαρακτήρα.(Ε.Σ. 158/2011).

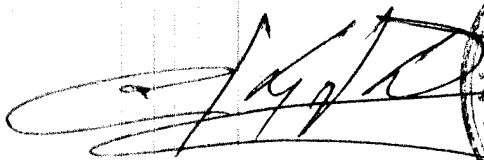
IV. Κατόπιν των προαναφερομένων, το Ε' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ότι, με το δεδομένο ιστορικό

του ερωτήματος, δεν είναι δυνατή η κατ' εξαίρεση σύναψη από το Δήμο Καλαμπάκας συμβάσεων μίσθωσης έργου δεκαοκτάμηνης διάρκειας, για την εξυπηρέτηση των αναγκών Κ.Ε.Π. του Δήμου, με τις Α.Μ. και Β.Κ. μετά την έκδοση της υπ' αριθμ.1665/2010 απόφασης του ΣΤΕ.

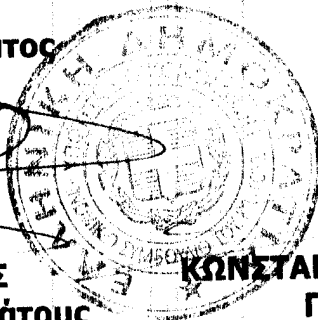
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 2 -12-2014
Ο Προεδρεύων του Τμήματος

Ο Εισηγητής

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΡΛΑΥΤΗΣ
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΙΟΠΟΥΛΟΣ
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.